

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLXXVII. ad annum DXC.

Parisiis, 1644

Epistola LXII. Gregorii Papae I. Ad Dominicvm Episcopvm Carthaginis. De
laude caritatis, & cura pastoralis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15221

dium non posse, cognita veritate fraterna ei compassione potuissimus ferre consultum, & salubri dispositione quid contra pestiferæ præsumptionis insaniam debuisset fieri tractaremus. Et quantum nobis prædictus frater innotuit, non solum nullum meruit cuiusquam habere solatium, sed ut minime ad Romanam potuisset urbem accedere diuerso est impedimento prohibitus. Cui tamen dum vestram relegi fecissemus epistolam respondit se non quorundam odio quia Donatistas prohibebat laborare, sed magis pro defensione catholicæ fidei, multorum perhibet ingrattudines sustinere; multaque alia retulit, quæ quoniam aptum dicendi tempus non extitit, silentio reticere præuidimus. Quia ergo non de rebus terrenis, sed de animarum salute tractatur, & vestra atque illius diuersa existit assertio, nihil indiscussa veritate subtiliter respondere potuimus, quia tempore, quo excellentiæ vestræ scripta suscepimus, corporis ægritudine tenebamur. Sed dum nos omnipotens Deus, si ei placuerit, pristinæ salutis reddiderit, veritatem diligenti, ut possumus, inquisitione rimabimur. Et secundum ea quæ valuerimus addiscere, ita causam Deo miserante disponemus, ut animarum quarum vos curæ pro vestra mercede studere dignamini, salus non solum quæ ab errantibus iam amissa est reparatur, sed etiam quæ in veræ fidei cultoribus est, Redemptoris nostri gratia disponente, seruetur. De supra scripto autem episcopo, quem communionem priuatum esse asseritis, valde mirati sumus, cur nobis hoc non primatis eius, sed excellentiæ vestræ epistola indicauit.

EPISTOLA LXII.

GREGORII PAPÆ I.

AD DOMINICVM EPISCOPVM CARTHAGINIS.

De laude caritatis, & cura pastoralis.

Gregorius Dominico episcopo Carthaginis.

VERE mirabilis caritas virtus est, dilecte frater, quæ aduentu supernæ gratiæ, postquam spiritalia inclinavit ad infima, postquam ipsum sibi met unumquemque carnalibus illecebris discordantem pacauit hominem, ita in humanis se dilatauit mentibus, ut sublimia inclinaret, hu-
milia

milia sublimaret, pacaret discordantia, ferocia mansueta faceret, dissociata conglutinet, scissa sarciret, diuisas tot aquarum terrarumque spatiis climatumque diuersitatibus hominum nationes compaginatis ad vnum mentibus suæ vinculo suauitatis adstringeret. Huius amplitudinis præconia quando humanæ infirmitatis exponere lingua sufficiat? Huius autem laus in cælis perfecta est, in terris vero forma eius ostendenda potius est quam dicenda, vt qualis quantaque sit, postquam ore nostro plene non potest, ex nostra magis compassione monstretur. Quam & si vtrumque laudamus ore, simul necesse est vt faciamus manu; ne si laudator eius tantum est quisquam & non factor, sententiam sibi magis exacuat, quia in conspectu iudicis hoc fauoribus exaggerat quod omisit. Hanc nos licet locorum interuallis disiuncti, atque corpore longe a vobis positi, auxiliante Dei potentia erga vos studiosissime conseruamus: hanc vos non solum circa nos, sed erga fratres filiosque vestros paternis fraternisque oportet visceribus exhibere. Nam quomodo hoc non sit studiosissime faciendum, quando eius non tam in fratrum filiorumque est, quam in inimicorum quoque dilectione perfectio? Quamobrem, carissime, nos quos pastoralis curæ constringit officium diligamus fratres. Ipsos quoque aduersarios nostros propter mandatum dominicum nostro circa nos copulemus affectu. Pacem sequamur cum omnibus & sancti-^{Heb. 11.} moniam, sine qua nemo videbit Deum. In piis versetur operibus, virtutibus polleamus, fulgeat in nostro pectore rationale iudicii cum superhumeralis actione coniunctum. Ita procedamus in conspectu Dei atque totius Israel. Huiusmodi commisso nobis gregi præbeamus exempla, *vt vi-*^{Matth. 5.} *deant nostra opera bona, & glorificent Patrem nostrum qui in cælis est.* Sit in lingua sermo, sit zeli feruor in animo, vt vere de illorum dicamur numero, de quibus legitur: *Apparuerunt illis*^{Act. 2.} *dispartitæ linguæ sicut ignis, seditque supra singulos eorum.* Vere enim in nobis igneæ linguæ resident, si in fratrum filiorumque exhortatione diuini feruore Spiritus accendamus. Creditum nobis agrum dominicum exerceamus dum licet, seminemus in timore dum tempus est, bonum facientes non deficiamus; tempore enim suo metemus non deficientes. Simus de illis, de quibus Psalmista dicit: *Euntes*^{Psal. 125.}

Ibidem. *ibant & flebant mittentes semina sua.* Ad cuius rei fructum nos prouocans subdidit: *Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos.* Vigilemus itaque, & relinquentes terrena negotia cælestibus anhelemus. Et quæ retro sunt obliuiscetes, in ea quæ ante sunt nosmetipsos enixius extendamus. Mens nostra in sæculari varietate non diffuat, sed tota in vnum currat atque confluat finem, quem mira suauitate Dauid respexerat, cum dicebat: *Vnam petii a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.* Hoc amore liquefiant boni corda rectoris. In his se mens tota suspendat. Dum adhuc in terris sumus positi, frequens a nobis lacrymarum imber in cælo compunctionis nube fructificet. Tunc enim bene atque vere, dilecte mi frater, ad proximorum dilectionem descendimus, si in dilectione Dei ex toto corde, ex tota anima & mente, atque ex totis viribus persistimus. Xenia vero temporalia a vobis directa, licet nos talibus non egeamus, tamen cum debita caritate suscepimus. Egeamus autem de vestra debita caritate atque commissi vobis regiminis sollicitudine gratulari. Multo enim nobis hæc dulcissima fiunt, cum sacerdotum mentes, piæ conuersationis fuerint suauitate conditæ.

Psal. 26.

EPISTOLA LXIII.

GREGORII PAPÆ I.

AD MAURICIVM AVGVSTVM.

De neglectis imperatoris legibus, quæ aduersus Donatistas latæ erant: & de episcopis ad eum transmissis.

Gregorius Mauricio Augusto.

INTER armorum curas & innumeras sollicitudines, quas indefesso studio pro Christianæ reipublicæ regimine sustinetis, magna mihi cum vniuerso mundo lætitiæ causa est, quod pietas vestra custodiæ fidei, qua dominorum fulget imperium, præcipua sollicitudine semper inuigilat. Vnde omnino confido quia sicut vos Dei causas religiosæ mentis amore tuemini, ita Deus vestras maiestatis suæ gratia tuetur & adiuuat. Qualiter autem pietatis vestræ serenitas contra Donatistarum flagitiosissimam prauitatem consideratione iustitiæ, & sincerissimæ religionis zelo commota sit, directarum lucidissime tenor insinuat iussio-